

VÖRÖS JELEK A HADAK ÚTJÁN

(Emlékezés a Magyar Tanácsköztársaságra)

2. Pór Bertalan plakátja

3. Bokros Ferenc és Fejes Gyula plakátja

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:

A hitetleneket s az üzérkedőket,

Csak egy éjszakára:

Mikor a pokolnak égő torka tárul

S vér csurog a földön, vér csurog a fárul,

Mikor a rongy sátor nyöszörög a szélben

S haló honvéd sóhajt: fiam . . . feleségem . . .

(Gyóni Géza: Csak egy éjszakára)

4. Bíró Mihály plakátja

Nyugtalan álmaik vannak az uralkodóknak. Forradalom gyúlt ki a szemük láttára, új hatalom emelkedett fel, hatalom, amely elnyomja az addigi elnyomókat.

(Szamuely Tibor)

5. Bortnyik Sándor festménye

Harcot s dögvészt aki hoztál

Babonás, régi századokra,

Kelj föl, óh kelj föl, szent vörös Nap

Reám ragyogva.

(Ady: A vörös nap)

6. Bíró Mihály könyvcimlapja

Irtsd ki végre ezt a sok piócat,

Aki véredet szívja most:

Se szép szó nem használ, se jószág

Muszáj, hogy őket széttaposd!

(Internacionale – Gábor Andor fordítása)

7. Bíró Mihály plakátja

Nem lehet a lég korommal

tele romlott gondolattal

huzatot rá, – tégy egy próbát

szellőztesd ki Európát!

(Illyés Gyula: Rendet – Induló szöveg)

8. Szántó Lajos plakátja

Kihúzni járomból nyakunkat
Nem jó sem isten, sem király.
Csak mink válthatjuk meg magunkat,
Dolgozó, tovább ne várj...

(Internacionale)

9. Ismeretlen művész plakátja

Őszinte üdvözetem a Magyar Tanácsköztársaság proletár kormányának és főleg Kun Béla elvtársnak. Üzenetüket éppen most közöltem Oroszország kommunista (bolsevik) pártkongresszusával. Mérfetetlen a lelkesedés...

V. I. Lenin

10. Tábor János plakátja

Vörös lobogók lobognak,
Vörös katonák robognak.
Gyermekek játszanak, dalolnak
Az ő szemükben ragyog a holnap.

(Lányi Sarolta: Tavasz 1919-ben)

11. Steiner Rezső plakátja

Előre, föl, fiúk, leányok
Mienk a föld, mienk az ég,
Nekünk teremnek a virágok
És minket vár a messzeség.
Induljunk vígan és remélve
A boldog, szép jövő elé
Mienk a hely a nap alatt,
Míg szívünk bátor és szabad!

(Juhász Gyula: Munkásgyermekhimnusz)

12. Biró Mihály plakátja

Hozsánna néked, új isten, hozsánna!
Legeyn szavad teremtés új igéje
Formáld át sáros, bűnös, ócska bolygónk,
Mit elrontott sok régi, úri isten,
Te istenek közt új és proletár,
Formáld boldoggá pörölyös kezeddél, –
Emelj minket roppant tenyeredre
És a magad képére gyúrj át minket!

(Tóth Apád: Az új isten)

13. Szőke plakátja

Ezentúl a művészet sem lesz a ráérő gazdagok kiváltságos élvezete. A kultúra a dolgozó nép jussa.

Lukács György helyettes népbiztos
Kunfi Zsigmond közoktatásügyi népbiztos

14. Tuszkay Márton plakátja

15. Azary-Prihoda István plakátja

Ami csak szépség s ami reménység,
Mind ti vagytok a Tisza körül . . .
Nincs a világon még annyi bánat
S annyi láncosa nincs még a világnak,
Mint itt és nincs annyi nagy éhség.
Éhe kenyérnek, éhe a Szónak
Éhe a Szépnek hajt titeket . . .
Vagytok: a Ma, vagytok: a Holnap.

(Ady: Csák Máté földjén)

16. Aranyossy Gusztáv plakátja

17. Földes Imre és Végh Gusztáv plakátja

A nagy folyók a szennyüket kihányják,
a föld is így tett, szennyes volt nagyon,
ma tisztaságban áll minden virága
e májusi napon.

A munkás tette ezt kérges kezével,
egy mozdulata világroppanás . . .

Hallgassátok, hogy dalol a sarokban a kalapács!

(Somlyó Zoltán: Májusi kalapács)

18. Berény Róbert plakátja

Nyakatokon vad, úri tatárok
S mégis büszke a ti fejetek.
Frissek a vérben, nagyok a hitben,
Csák Máté földjén ti vagytok az Isten.
Előre, magyar proletárok.

(Ady: Csák Máté földjén)

19. Barta Ernő plakátja

Voltak napok, amikor Budapestet elfogta a sötét remegés, hogy éhen fogunk halni. Néhány napig úgy látszott, hogy a vidék földművessége elveszti a kapcsolatot az ipari proletariátussal . . .

(Móricz Zsigmond)

20. Kónya Sándor plakátja

A diadalmas proletariátus nemcsak fenyeget, hanem ígér is: irgalmatlan halált annak, aki moccanni mer az új világrend ellen, emberi megélhetést mindenkinek, aki beéri azal, amit a maga becsületes munkájával kereshet, a más verejtékezése nélkül.

(Móra Ferenc)

21. Pór Bertalan plakátja

Aki egyszer a napba nézett, az nem tud hozzászokni a büzös petróleumlámpához . . . Ha a magyarországi proletariátus belátja, hogy rettenetes tét van kockán . . . akkor nincs még veszve semmi, akkor megmentjük Magyarországon a proletariátus uralmát, és utat mutatunk a világ népeinek a felszabadulására.

(Landler Jenő)

22. Uitz Béla plakátja

Regős, mit adsz te holnap csatára?
Tápláló hitet kenyerezsákba,
Robbanó álmat a patrontárba,
Vörös őrségen.

. . .
Fejem a nyergen, kezem a puskán,
Hanem a szemem a csillagos égen.

(Balázs Béla: Tábortűz mellett, vörös őrségen)

23. Dankó Ödön plakátja

A prolétárforradalom az egész világon fellángol. A magyar forradalom csak az első villámlás volt, mely az eget bebo-

ritó fenyegető viharfelhőket szétszaggatta. El a kezekkel
vörös Magyarországtól!

A Kommunista Internacionálé Végrehajtó Bizottsága

24. Kónya Sándor plakátja

Jöjj, ünnepeljünk! Volt! És elbukott?
Nem! Nem bukott el. El nem bukhatik.
Napunk már bontja tűz-arany haját
rajongva nézd a múlt koporsaját
Mellette száz bölcsőcske ring már.

(Gábor Andor: Évfordulón)

25. Pólya Iván plakátja

Vörös csillag, ragyogj és trónolj,
Mióta ember néz az égre,
Vörös csillag volt a reménye.

(Ady: A csillagok csillaga)

VÉGE

Javasoljuk, hogy az ünnepi megemlékezéseken a diafilm szövegét – esetleg zenei aláfestéssel – több szereplő adja elő, oratórium-szerűen. Elképzelhető a vetítés magnóhang-szöveggel is.

